

SESTRY
BRONTĚOVY
NA STOPĚ

BELLA
ELLIS
ZTRACENÁ
NEVĚSTA

„Sestry Brontëovy vyšetřují zločin – jaký to vynikající nápad!“
— RHYS BOWEN, autorka bestselleru *Toskánské dítě*

ZTRACENÁ NEVĚSTA

THE VANISHED BRIDE
Copyright © Bella Ellis 2019

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Lucie Secká, 2022
Cover © Emily Osborne, 2022
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

ISBN 978-80-277-2852-7 (pdf)

BELLA ELLIS

ZTRACENÁ NEVĚSTA

VENDETA

*Pro mou matku Dawn Colemanovou, dárkyni knih,
vypravěčku příběhů a milovnici literatury.*

PŘEDMLUVA AUTORKY

Vážený čtenáři,

do bývalého domu sester Brontëových, na haworthskou faru, mě matka poprvé vzala, když mi bylo asi deset let. Návštěva pochmurného starého domu, ve kterém kdysi žily nějaké dnes už dávno mrtvé spisovatelky, pro mě byla přímo za trest a celou cestu jsem byla protivná.

Ale jakmile jsem překročila práh domu rodiny Brontëových, byla jsem okouzlena – a právě zde začala má celoživotní láska k Charlotte, Emily a Anne, k jejich životům, literatuře i jejich nevšednímu odkazu.

Čím víc jsem si toho od nich přečetla a čím víc jsem toho o nich zjistila, tím víc jsem chápala, že to nebyly žádné obyčejné autorky nějaké zaprášené, nesrozumitelné beletrie, ale ženy, které bojovaly za své právo na život zrovna tak bohatý a významný, jaký vedli jejich mužští kolegové. Ženy, které odmítaly uvěřit, že jejich pohlaví nebo jejich nadání je předurčovalo k tiché, strojené existenci, ve které se postupně rozplynou.

Ztracená nevěsta vznikla na základě přesvědčení, že ačkoliv byl život sester nedlouhý, jistě byl zrovna tak podmanivý a vzrušující jako jejich romány. A třebaže o nich již známe mnohé, mnoho nám toho i dál zůstává neznámo.

A právě díky tomuto prostoru, ve kterém může hrát prim naše představivost, vznikla o sestřích Brontëových naše série

mysteriózních příběhů. Ano, důkazy o tom, že se sestry částečně věnovaly amatérské detektivní práci, žádné nemáme. Ale máme snad nějaké důkazy o opaku?

Ztracená nevěsta není jen fikce. Velké procento jejího děje se opírá o skutečná biografická fakta či je jimi inspirováno.

V srpnu 1845 se všichni prvně sešli na několik měsíců pod jednou střechou.

Branwell čerstvě opustil své zaměstnání na Thorp Green ve stínu skandálu, který se týkal manželky Branwellova zaměstnavatele, v jehož důsledku se své místní pozice musela vzdát i Anne.

Domů se vrátila i Charlotte, hluboce a bolestivě zkroušena neopětovanou láskou svého bruselského soukromého učitele, monsieur Hégera. A bylo to právě září tohoto roku, kdy Charlotte své sestry přesvědčila, aby se psaní začaly věnovat profesionálně.

Ve *Ztracené nevěstě* píše Patrick Brontë dopis neprovdané matce, v němž na ni apeluje, aby se nehnala do manželství, dokud nebudou se svým nastávajícím finančně zabezpečeni. To se možná na viktoriánského pastora zdá příliš moderní a nepravděpodobné, ale inspirací nám pro tuto pasáž byl skutečný dopis, který Patrick napsal v roce 1855 Elize Brownové (sestře své služebné Marthy Brownové), která čekala nemanželské dítě.

Jednání vaše i vašeho přítele Jamese bylo zcela správné. Všechny vaše kroky byly otevřené a moudré – lepšího jednání není. Jelikož jsou časy těžké a pravděpodobně snazší nebudou, radím, abyste se v zimě do manželství nehnali. Vstupte do svazku manželského až ve chvíli, kdy budete moci žít prosti dluhu a chudoby.

Zároveň jsme svědky toho, jak si Emily kupuje látku na šaty se vzorem bouřkových mraků a blesků, což může působit poměrně vyfabulovaně. Jenže díky vzpomínkám Ellen Nusseyové, přítelkyně Charlotte Brontëové, víme, že Emily si látku s tak báječným vzorem skutečně zakoupila. Ellen vzpomíná:

*Emily si k sotva skryvané hrůze svých střízlivějších společníků
zakoupila bílou látku se vzorem šerákových bouřkových mraků
a blesků a vypadala v ní pěkně: vysoké, mrštné stvoření s grácií
napůl královskou, napůl nezkrocenou.*

Ztracená nevěsta je především román psaný s obdivem, vřelostí
a uznáním ke třem legendárním, revolučním spisovatelkám, kte-
ré trvale ovlivnily život nejen můj, ale i mnohých dalších. Snad to
bude pěkné počtení.

S láskou
Bella Ellis

*To lidské srdce má skryté své poklady,
jsou jeho záhadou, halenou v tichosti.
Myšlenky, ba i sny, naděje, rozmary
o kouzlo nepřijdou jedině v tajnosti.*

Večerní útěcha
Charlotte Brontëová

HAWORTHSKÁ FARA

PROSINEC 1851

Charlotte si utáhla šálu, znovu si k sobě přitáhla psací desku, namočila pero do kalamáře, hlavu měla tak skloněnou, až se málem dotýkala nosem papíru. Jako již mnohokrát předtím se i nyní její ruka jen bezelstně vznášela nad prázdnou stránkou. Přiložit pero k papíru jen domě, kde žily jen přízraky těch, jež milovala, se zdálo nemožné.

Všude panovalo hluboké ticho: i oheň v krbu přidušeně skomíral a Charlotte se z jeho zářivých, tančících plamínek nebyla s to vůbec ohrát, jako by snad i ona nebyla víc než chodící přízrak.

Papá byl jak obvykle ve své pracovně. Ačkoliv hodiny nad scho-dištěm sotva odbily sedmou, v kuchyni se pro Tabby s Marthou pracovní den již chýlil ke konci. Okna domu skřípěla pod nátlakem noci, a třebaže v krbu kvílel vítr, Charlotte slyšela jen ticho, cítila jen prázdnotu, znala jen ztrátu.

Nebyl tu již ani Emilyin milovaný psík Keeper, neveselil ji svým ňafáním a rafáním, netahal ji ve hře za sukni. Alespoň mu Charlotte opět nemusela hledět do těch jeho očí, z nichž prýštila naděje a nedočkavost – kdy už konečně zadními dveřmi vejde panička? Ani jí se již nenaplnňovala hrud' štěstím, když dovnitř zavál chladný vítr a přinesl příslib návratu Emily z vycházky na blatech. Ach, jak nyní toužila po její přítomnosti, kterou dříve považovala za naprostou samozřejmost.

Zdálo se to jako celá věčnost, třebaže to bylo nedávno, kdy Charlotte se svými sourozenci sedávala u tohoto stolu, bydlívala

v tomto domě a žila svůj život. To zde si tři sestry, obdivovány celým světem, povídaly, psaly, zlobily se na sebe, poznávaly jednu druhou a chovaly k sobě neochvějnou lásku, díky níž přestály veškerá úskalí.

To zde se smály i hádaly, když Charlotte psala *Janu Eyrovou* a sestry zase svá velkolepá díla, a ani jedna si tehdy nedokázala představit, že se jejich prosté životy obrátí vzhůru nohama. Emily, Anne i Branwell na ni nyní shlíželi z nebe, jenže pro Charlotte, poslední ze sourozenců, byla její smrtelnost téměř nesnesitelně osamělá.

A přesto...

Charlotte zkroutila rty do grimasy připomínající úsměv, když se rozpomněla na dobrodružství, která společně zažili, na nebezpečí, kterým čelili, na šokující zjištění, která odkryli, i na tajemství, která zemřou s nimi.

Celý svět, od módních salonů v Londýně až po soirée v New Yorku, mluvil o „sestrách Brontëových“, jež na stránky papíru vpi-sovaly slova nesmírné vášně a hrdosti. Nejdříve lidé pochybovali o tom, že jsou to muži, a následně odmítali věřit, že by to mohly být ženy.

Jak málo toho věděli, musela se Charlotte usmát. Jak málo věděli, kým sestry skutečně byly.

Její sestry i bratr Branwell byli již všichni mrtví. Už nebylo na tomto světě jediné duše, která by znala celou pravdu. Ani jediná vzpomínka na ty divy a děsy, s nimiž se setkali, nebyla vepsána na papír a veškerou korespondenci, jež by je mohla inkriminovat, pečlivě spálila sama Charlotte.

Až jednou přijde den, kdy Charlotte odejde za svými sourozenci na pravdu boží, to vše, co se za těch posledních, velkolepých, napínavých let stalo – těch posledních let, kdy byli spolu –, si s sebou odnese do hrobu. O jejich dobrodružstvích se nedozví nikdo. Charlotte seděla sama u stolu a za tabulkou skla, jež se ve svém rámu třásla a chvěla, dulo v nekonečném víru života a smrti

veškerenstva lidskosti. Svá nejtemnější tajemství vydá jedině tak, když víte, kde máte hledat.

Dalo by se dokonce tvrdit, pomyslela si Charlotte s úsměvem, když konečně přiložila pero k papíru a začala z inkoustu tvořit slova, že nebylo člověka, jenž by žil zrovna tak dobrodružný, nebezpečný a vzrušující život jako ony tři, vesničanky ze zapadlé, neznámé vsi na úpatí větrných, pustých blat.

Ano, jejich tajemství zůstanou navždy pouze jejich – ach, jak ale byla nesmírně velkolepá!

PROLOG

Matilda Frenchová spatřila krev. Byla jí taková spousta, že na několik okamžiků nebyla schopná určit, co za načernalou tekutinu se to pomalu rozlévá zpod zavřených dveří. Ve chvíli, kdy ucítila její kovovou vůni, se rozpomněla na den, kdy zemřela její matka, zatímco se pach krve zvesela mísil s vůní čerstvě nařezaných fialek.

Teprve tehdy jí došla ona nevyhnutelná násilnost scény, jež se jí odehrávala před očima, teprve tehdy si uvědomila, že se stalo cosi strašlivého, a ono zjištění se jí pomalu rozlévalo do žil jako jed.

Bylo to tak nečekané, tak zvláštní, učinit ještě před rozbřeskem takový nález v tak dokonale poklidném domě, že zprvu ani nekřičela, ani neomdlela. Šok ji držel jako rukojmí, byla jako v transu, jen tělo bez duše, a tak se jala činit tak, jak činila vždy, neboť nevěděla, co jiného si počít: dvakrát zaklepala na dveře.

„Milostpaní?“ Nohy se jí lepily k podlaze, místnost byla zahalena temnotou a stíny. Nebe za okny bylo rozbřeskem stále nedotčené. Nemluvila, sotva se zmohla na šepot a to, co řekla, dávalo při pohledu na tak hrůzný výjev jen pramálo smyslu. „Paní Chesterová, jste v pořádku?“

Když otevřela dveře, shledala místnost tichou, prázdnou a zaplavenou takovým množstvím krve, že by stačil i jediný nádech, a sama by v ní mohla utonout.

Když si její oči přivykly tmě, uviděla, že je postel její paní prázdná, ale je celá pokrytá něčím, co připomínalo obrovskou

inkoustovou skvrnu. Zela vprostředku postele a roztahovala se do stran jako monstrózní motýl.

Mattie se třásla jako osika, zadržela dech, přešla k oknu, odhrnula těžké závěsy a klikkou okno otevřela, aby dovnitř vpustila trochu toho vlhkého, studeného vzduchu, jehož se zoufale nadechla. Do místnosti pronikl první paprsek ranního slunce, a když se Mattie konečně otočila k posteli, pochopila, k čemu tu vlastně došlo.

Vražda.

KAPITOLA PRVNÍ

HAWORTH, 1845

CHARLOTTE

„Nemůžeš se jen tak zastavit, Emily,“ napůl hubovala a napůl se smála Charlotte, když zezadu vrazila do své vyšší sestry. „Na zastavování není ani prostor, ani čas.“

Posledních několik týdnů se stalo jejich zvykem chodit kolem jídelního stolu, sdílet své myšlenky a tkát si z nich nad hlavami v řídkém vzduchu slova, jimž dodávalo světlo z krbu na jasu a kouř na tvaru.

Jídelna to nebyla nikterak okázalá: vlastně byla dost stísněná, sotva se tam vešel jejich pěkný stůl a dosti opotřebované černé sofa. Tapetu v tlumených odstínech růžové a šedé, stejně skromnou a všední jako holubí peří, vybrala Charlotte. Na stěně visel portrét lorda Horatia Nelsona, národního hrdiny a válečného génia, jehož na faře obdivovali i čtyřicet let po jeho velkolepé smrti na bitevním poli. Charlotte si ráda představovala, že na ně shlíží přes svůj nádherný nos a dohlíží na ně na všechny. Naplňovalo ji to klidem.

„Něco mě napadlo, Charlotte.“ Emily se nepatrně natočila a podívala se na sestru svýma záviděníhodnýma šedomodkýma očima. „A je to dobré, tak dobré, že pokud si to okamžitě nezapíšu, vypaří se mi to z hlavy. Uхни.“

Charlotte zděšeně přihlížela, jak Emily přímo na naleštěném stole ostrým hrotem pera zběsile škrábe cosi na papír potřísněný kaňkami.

„Ale no tak, Emily,“ vyčetla jí. „Cožpak už jsi ten stůl nezpustošila dostatečně? Chudinka tetička Branwellová by se otáčela v hrobě, kdyby viděla, jak hrubě si nevážíš včelího vosku a téměř celoživotní dřiny.“

„Charlotte, od té záležitosti s *E* uběhlo již mnoho let, byla jsem jenom dítě,“ bránila se Emily, ale poslušně přesunula svůj pokaňkaný papír na psací desku. Charlotte přihlížela, jak sestra palcem projížděla po stole, až našla svou iniciálu, již do něj před mnoha lety nahrubo vyryla nožem na ovoce, a několikrát ji pohladila prstem jakoby pro štěstí. „Dalo by se namítat, že když jsem do stolu vryla svou iniciálu, tak jsem mu určitým způsobem dodala na kráse...“

„Tetička Branwellová si to ale nemyslela,“ podotkla tiše Anne, aniž vzhledla od svého vydání novin, do nějž byla naplno ponořena. „Vzpomínáš, Charlotte? Jak se Emily snažila svůj prohrěšek skryt tím, že celé dopoledne odmítala zvednout ruku ze stolu? Ach, jak tetička Branwellová kvílela, když spatřila, co Emily vyvedla!“

„Vzpomínám si, že na tatínka to udělalo docela dojem,“ zabablala Emily, napůl opět zabraná do psaní.

„Můžeme hovořit o velikém štěstí, že je náš otec natolik oddán našemu osvětlení. Poškrábaný stůl pro něj zdaleka nemá ani takovou cenu jako skutečnost, že jeho dcera umí psát,“ pronesla Charlotte láskyplně. „Jiný tatíček by tě zbil, což si tetička nepochybně přála z celého srdce, že, Anne?“

Charlotte zoufale toužila po rozptýlení, ze všech sil se snažila navázat s Anne oční kontakt, ale její nejmladší sestra se od čtení nehodlala nechat nijak rozptýlit. K Charlottinu pochodování se přidal pouze Annin psík Flossy, a tak si Charlotte hluboce povzdychla, pochodovala dál sama a žárlivě sledovala, jak Emily vpisuje písmena na papír s tou samou zběsilou energií a nedočkavostí, s jakou povětšinou čelila všem životním nástrahám. Kéž by Charlotte také dokázala najít stejnou inspiraci, jež by dovedla její šířanou mysl rozptýlit od toho obrovského neštěstí. Kéž by se jí povedlo sestry ponouknout ke společné konverzaci.

Měla by být spokojená, ba dokonce šťastná. Neboť to již bylo mnoho let, kdy naposledy všechny přebývaly pod jednou, jimi milovanou střechou. V krbu zvesela plápolal oheň, vrhaje na stěny teplé, tančící světlo. Jediné další světélko v jejich útulné a lehce zakouřeně místnosti byla olejová lampa. Venku padal hustý déšť, jehož prudké kapky vrážely do oken jako hrst vržených kamínků. Pod kopcem se proti krutému větru choulil celý Haworth.

Typické léto v Yorkshiru.

„Dnes se mi nedostává jediné kloudné myšlenky,“ povzdechla si Charlotte frustrovaně, zastavila se a pohlédla na shluk náhrobních kamenů, jež se valily jako o překot z kopce dolů ke kostelu a městečku, snad se mrtví snažili co možná nejrychleji vrátit domů. „Hlavu mám jako čistou stránku. Stejně prázdnou a k ničemu. Mám v ní až moc... *pocitů* a nemohu kvůli nim *myslet*. Sestavit i pouhé dvě věty je pro mě nemožné.“

„Pak možná začni přemýšlet skrze své pocity,“ poradila jí Emily nikterak nápomocně. Ze špičky brku jí stále proudila další a další slova – chaoticky, kaňka za kaňkou, což vždy pořádnou Charlotte dohánělo málem k šílenství. Emilyiny sešity se plnily stránku po stránce nenucenými verši obestřenými Charlottinou závistí.

„Ty možná i nadále nalézáš inspiraci v dětinské fantazii, Emily,“ vyštěkla Charlotte ještě předtím, než stihla sama sebe zastavit. „Ale já už z fantazijních světů Gondalu a Angrie vyrostla. Můj život tíží starosti dospělejšího charakteru.“

„*Starosti dospělejšího charakteru* je vskutku originální způsob, jak říci *zamilovanost*,“ zamrmlala Emily, aniž vzhlédla. „A je mi jedno, co si o mně myslíš, Charlotte, neboť Gondalové zrovna bojují v Prvních válkách a já je musím dovést k vítězství, jinak jich mnoho zahyne.“

„Ty jsi příšerná, Emily,“ zahlaholila Charlotte, ale nijak jedovatě. Pravda byla, že tesknila po dnech, kdy byla více jako její sestra, neboť kamkoliv Emily šla, kamkoliv se podívala, tam se kolem ní rozprostíral Gondal, jehož obyvatelé pro ni znamenali stejně,

nebo možná i více, než ti z masa a kostí s tlukoucími srdci. Emily ve své představivosti nacházela svobodu, pomyslela si Charlotte závistivě a zatoužila, aby se i ona uměla povznést nad tu ustavičnou bolestnost této všední, pozemské existence a místo ní se přenést do světa, kde o všem rozhodovala ona. V takovém světě by jí srdce nikdo nezlomil.

„Zastav se a odpočiň si, Charlottko,“ apelovala na ni Anne, jež konečně odložila noviny a pohlédla na Charlotte s takovým soucitem, až se zdálo nemožné, že někdo může být tak srdcervoucí lítosti vůbec schopen. Charlotte věděla, že Anne by jeho jméno nikdy nezmínila, a Charlotte si slíbila, že je nikdy nevysloví nahlas. I tak je ale neustále slyšela v hlavě.

„Pojď, posaď se tu ke mně a přečti si tady Timesy z Londýna, jsou jen několik dní staré a dočteš se tam mnoho zajímavého. Brunelova parní loď *SS Great Britain* se vydala na svou plavbu přes Atlantický oceán do New Yorku a prý se očekává, že do cíle dorazí již za dva týdny! Umíš si to vůbec představit? Dojet až na druhý konec světa za méně než čtrnáct dnů?“ Anne se na okamžik odmlčela, krásné oči jí při pomýšlení na dobrodružství zajiskřily a pak obrátila na další stránku. „A podívej se tady, v Londýně údajně již třetím rokem pracuje osm speciálně školených a vzdělaných policistů, kteří se nevěnují ničemu jinému, než že *detekují* pachatele trestných činů, a to za pomoci vlastního důvtipu a intelektu. Mají tak veliký úspěch, že v tisku volají po podobných jedincích pro celou zemi, ačkoliv někteří mají za to, že ve svobodné zemi by se policejní tyranie vyskytovat neměla. To si pak člověk říká, jestli takoví lidé nemají třeba v úmyslu nechat určité případy nevyřešené... Nalistuji ti to. Vidiš, tady?“

„To vypadá zajímavě, Anne.“ Charlotte přikývla, posadila se naproti Emily ke stolu a přitáhla si noviny k sobě, ale ani na ně se nedokázala soustředit.

Charlotte myslela na jedině: na poslední dopis svému bývalému učiteli, monsieur Hégerovi – jak do jeho řádků vložila celé své

já. Neodepsal. Ačkoliv mu pečlivě vykreslila tvar svého zlomeného srdce a prosila i o ten nejmenší ždíbáček slitování, neodepsal. Měl snad tu možnost? Vždyť to byl ženatý muž, ale přece... Charlotte zavřela oči a velmi pozorně se zaměřila na to, jak znovu a znovu tlumí hrozící výbuch emoční agonie, jež z ní málem co chvíli vytryskla, a ačkoliv na to musela vynaložit nemalé úsilí, nakonec se jí pocity podařilo udusat, až byly zrovna tak maličké jako knížky, které si vyráběli jako děti, načež ony pocity ukryla za tlusté zdi své poklidnosti. Neučinila-li by tak, zármutek by ji celou pohltit. Neměla na vybranou – musela si v tichosti vytrpět bolestnost lásky k člověku, jenž jí lásku neopětoval.

„Všeho zanechte, sestry!“ Branwell se za doprovodu hospodského oděru vřít do místnosti, přinášeje s sebou večerní déšť, jenž mu ukapával z nosu. Jeho rubínově rudé vlasy se mu lepily na bledou kůži a oči mu plály – přinášel klepy. „Zanechte svého ženského tlachání! Mám pro vás děsuplnou novinu!“

„To U Býka opět došel gin?“ zeptala se Emily, aniž vzhledla. Branwell se posadil vedle ní a otřepal se jako mokrý pes.

„Jen se obrňte, dámy, neboť je dost možné, že vás moje novina vyděsí a znechutí. Že to bude pro vaše křehké dušinky příliš.“

„Jen povídej, Branwelli,“ Charlotte se vrhla na příslib rozptýlení jako žíznící žena na studnu. „Co se stalo?“

„V Haworthu se mluví o strašlivém, krvelačném zabití.“ Branwellovy černé oči zářily morbidním potěšením, a když mluvil, oheň jako by mu lapal po každém slově. „A prý k tomu došlo jen pár mil odsud.“

„K zabití?“ zamračila se Anne.

„K násilné vraždě, sestřičko.“ Branwell se k ní nahnul, ale Anne se se znechucením odtáhla. Charlotte však bratrův oděr neodradil.

„Tak povídej,“ vybízela jej. „A nevynechej žádnou maličkost.“

„Slyšel jsem to od pacholka, ten to zase slyšel od povozníka a ten zas od hostinského v Aruntonu, což je nedaleko od místa, kde k tomu došlo.“

„Arunton,“ zopakovala zamyšleně Charlotte. „V Aruntonu přece máme jednu známou! Kdy se to stalo, Branwelli?“

„Včera, povídá se, že to byla strašlivá a krvelačná vražda, a navíc co by od nás jenom kamenem dohodil. Máte strach?“

„Jedině z toho, že nedojdeš k pointě,“ ozvala se Emily a konečně odložila pero. „Koho zabili a kdo to udělal?“

„A“ – ignoroval Branwell sestřinu otázku – „zločinec uprchl a tělo vzal s sebou. Je dost dobře možné, že zatímco se tu bavíme, slídí ve stínech u nás za domem.“

„A vláčí s sebou mrtvolu?“ zamračila se Emily. „Se slíděním se to moc neslučuje. Odpověz mi – koho zabili?“

„Jednu dámu, matku.“ Branwell se opřel o opěradlo. „Taková je aspoň současná domněnka.“

„Jaká hrůza!“ Anne si přiložila ruku na srdce. „Musíme papá požádat, aby se za tu nešťastnici a její rodinu modlil.“

„Domněnka?“ vyptávala se Charlotte otráveným tónem dál. „Buďto zabitá je, anebo není. Mezi tím nic není.“

„Inu, milá Charlottko, v tom se právě mýlíš.“ Branwell zakýval prstem. „Věc se má tak, že nad ránem našli ložnici současné paní Chesterové prázdnou – bylo v ní jen obrovské množství krve, ale po paní Chesterové a po jejích ostatcích nebylo nikde ani vidu, ani slechu. Samozřejmě panují obavy, že je mrtvá, ale jistě to nikdo říct nemůže. Jako by se po ní zem slehla.“

„To ji unesli přímo z jejího domu? Jak strašné! Až mi z toho běhá mráz po zádech,“ otrásla se Anne.

„Jak zajímavé,“ žasla Emily a v očích jí to samou zvědavostí jiskřilo. Charlotte byla uchvácená i vyděšená zároveň, když vtom ji něco napadlo.

„To se tu bavíme o paní Elizabeth Chesterové? Z Chesterovy usedlosti?“ Charlotte se natáhla po Emilyině ruce. „Tam pracovala jako guvernantka Matilda Frenchová! To ji přece v Aruntonu známe! Emily, pamatuješ na Mattie? Přetrpěla s námi tu příšernou školu v Cowan Bridge, dokud nás z ní papá neodhlásil. Od

té doby si s ní dopisují, ačkoliv jak nastoupila do svého nového zaměstnání a já pobývala v Bruselu, jsem od ní mnoho zpráv nedostala.“

„Vlastně to byla guvernantka, kdo tu hrůzu objevil,“ dodal Branwell.

„Prokristapána!“ Charlotte pohltil strach. „Mattie? Chuděrka, byla vždycky tak křehká, vzpomínáš, Emily?“

„Matilda – pohledná, bázlivá, povětšinou k ničemu – ano, vzpomínám si na ni,“ řekla Emily. „Umíte si vůbec představit, že spíte v posteli a za dveřmi se po chodbě plíží vrah s nožem v ruce? Hrůza!“

Emily zněla nesmírně nad věcí.

„A ty snad víš, že v tom sehrál nějakou roli nůž?“ Prskla na sestru Charlotte a teatrálně protočila panenky. „Chudinka Mattie. Určitě je z toho všeho celá pryč, nemůže na tom být vůbec dobře. Musím jí okamžitě napsat.“

Charlotte se natáhla po peru, ale zaváhala – tělem jí projel proud vzrušení. Napadlo ji ještě něco lepšího.

„Ne, nebudu jí jen psát. Zajdu za ní osobně, hned zítra ráno.“

„A já půjdu s tebou,“ řekla Emily. „Marta Frenchová mi byla vždycky drahá.“

„*Matilda*, sestřičko,“ opravila ji Charlotte. „Na Chesterovu usedlost je to pěšky přes Penistonova blata jenom dvě hodiny. Klidně se k nám přidejte i vy dva, pokud se ovšem nebudete chtít tím násilím jen pokochat.“

Emily se zasněně podívala z okna, kde hustý déšť halil město do hávu slz, ačkoliv kdesi nad tlustými mračny panovalo léto, třebaže se tomu nechtělo věřit. „Déšť už mě tu jako vězně držet nebude, musím z domu ven. Osvobodte mě – necht se mi nohy celé promáčí a promrznou!“

Charlotte se otočila k Anne, která seděla s rukama elegantně složenýma v klíně a na celý svět, a zejména na ty, již ji neznali, působila jako ta nejpokornější a nejnežnější dívenka ze všech. Dle

Charlotte Anne nosívala svou něžnost jako přestrojení a za ním schovávala svou vnitřní bojovnost.

„Inu, nemohu vás přece nechat jít samotné,“ řekla Anne. „Cítím se povinována dohlédnout na to, abyste se obě chovaly jaksepatří.“

„A já se k vám také přidám,“ nabídl Branwell velkoryse. „Konec konců vás někdo musí ochránit před tím posedlým násilníkem.“

„Inu, drahý bratříčku,“ odpověděla Anne trochu našťavaně, „přidáš-li se, pak nevím, kdo by ochraňoval koho. Bez tebe to zvládne víc než dobře.“

„To se na mě stále zlobíš, Anne?“ zeptal se Branwell. Anne kvůli němu před celou věčností přišla o pozici guvernantky v Thorp Green, kde byli oba zaměstnáni. Ona věc s paní Robinsonovou byla pro všechny tak příšerným ponížením (zejména pro papá), že to bylo téměř nesnesitelné. Z pomýšlení na to, že se Branwell věnoval s manželkou svého zaměstnavatele činností, jež lépe ani nepopisovat slovy, jí bylo dosti nevolno. A poté co byl Branwell pod drtivou tíhou takového skandálu propuštěn, musela samozřejmě na svou pozici rezignovat i zcela nevinná Anne. Jak se zdálo, její ponížení bolelo stále jako obnažený nerv.

Nebylo pochyb, že Anne měla na trochu toho hněvu nárok – vždyť přišla o svůj příjem, nemluvě o té hanbě, jež na její rodinu padla –, ale jakmile zřela v bratrově tváři zármutek a sklíčenost, Charlotte si byla jistá, že Anne svých komentářů lituje.

„Prostě jsem se zamiloval. To mě za to budeš už nadosmrti nenávidět?“ zvolal. „Prosím, já vás prosím, pomozte mi uniknout mému srdcebolu. Dovolte mi vás doprovázet na cestách, zrovna jako když jsme byli děti.“ Postupně pohlédl všem sestrám do očí. „Smím se k vám přidat?“

„Ano!“ okamžitě vyjekla Emily.

„Nemyslím si,“ dodala vzápětí Charlotte.

Emily na ni vrhla zlostný pohled a Charlotte její nesouhlas chápala. Poslední dobou totiž Branwellova odolnost vůči lákadlům Černého býka, a upřímně veškerým hospodám v Haworthu,

výrazně ochabla. Emily měla za to, že cokoliv, co Branwella i na pár hodin odláká od tvrdého alkoholu, mu jen prospěje. Měla pravdu, ale i přesto Charlotte váhala.

„Proč ne?“ protestovala Emily a vzala bratra za ruku. „Navzdory tvému tvrzení, Anne, jsme stále jen tři bezbranné ženy, jež se vydávají na dlouhou cestu bez mužské ochrany.“

„Jako bys ji kdy v životě potřebovala, Emily,“ zasmála se Charlotte, a když se obrátila k Branwellovi, hlas jí zněžněl. „Drahý bratře, tentokrát s námi nepůjdeš. Tvá přítomnost – jakkoliv běžně vítaná – by v tomto případě na naši výpravu jen upozornila a my nestojíme o to, aby si nás někdo všiml. Na světě už to tak chodí – lidé si tak pěkného muže, jako jsi ty, zkrátka všimají. Ale nás tří vesničanek si nevšimnou... a tentokrát to bude pro naše dobro. A možná budeme mít takové štěstí, že přijdeme osudu Elizabeth Chesterové na kloub.“

Charlotte se očima vyhnula Anne, jež ji zrovna propichovala pohledem, a snažila se přijít na to, nakolik chtěla Matildu Frenchovou navštívit proto, že si o ni dělala obavy, a nakolik se za ní chtěla vydat jen proto, že se zoufale toužila něčím rozptýlit. Charlotte nakonec došla k závěru, že jednoduše nešlo v tak nešťastnou dobu přítele *nenavštívit* jen proto, že člověka taková situace i trochu uchvacovala.

„Dobrá tedy,“ vzdychl Branwell, svezl se na sofa a zahákl si svou dlouhou nohu přes paži. „Zatímco budete pryč, budu se muset holt rozptýlit nějak jinak. Možná zajdu k Černému býkovi.“

„A co třeba do kostela?“ navrhl Charlotte.

„A co když k Černému býkovi chodím jako do kostela?“ zasmál se Branwell a Charlotte vykulila oči zděšením.

„Není to hrozné,“ ptala se Anne vážným hlasem, jímž se snažila sestru rozptýlit, „když mě trochu těší představa toho, že jsme trojice neviditelných detektorek pachtících se po pravdě? Myslím si, že jsme svého druhu na světě jedině.“

„Detektorky?“ zeptala se Charlotte. „To je zvláštní slovo.“

„Ano, to psali v tom článku, co jsem ti ukazovala. Sestřičky moje, budou z nás detektorky.“

Té noci se toho ještě mnoho namluvilo, mnoho navyprávělo, mnoho nasmálo a jejich smích se rozléhal po domě ještě dlouho poté, co hodiny nad schodištěm odbily dvanáctou. A nikdo ze sourozenců si během toho všeho povídání, psaní a chichotání nevšiml, že se kolem jejich veselého domečku shlukuje stravující temnota.

KAPITOLA DRUHÁ

EMILY

Chesterova usedlost se vzepjala z divokých blat jako nějaké bájně zvíře s rohy a ostny, jež se právě vzbudilo ze staletí dlouhého spánku.

Emily se do ní okamžitě zamilovala. Ačkoliv stála na majestátních terasovitých zahradách, jež kdysi bývaly vrcholem módy, v posledních letech nad tímto lidským zplozencem opět převzala žezlo matka příroda.

Na místech, kde kdysi býval udržovaný trávník, se vysoko tyčily trávy obtěžkané semeny a k domu vedla jen jediná stále rozpoznatelná cesta olemovaná plevelem a lučním kvítím. Kdysi elegantní terasy byly porostlé svačcem a břechťanem, každou škvírkou ve zdivu s vervou prorůstaly brčály a pomněnky, které zakrývaly alžbětinský zdobený kámen a rozpadající se hradby, popínaly se po celém tom starověkém domě, rdousily jej a zastíraly mu většinu oken.

Žena, jež viděla příběh na každém kroku, z toho místa musela být zákonitě unesená, neboť zde čekala záhada na každém rohu – od věží a cimbuří pod dohledem několika zlověstných chrličů, připravených vrhnout se na každého chudáka, jenž je bláhově vyruší, až po obří, roztroušené kameny, které na ni zíraly z přerostlé trávy a vypadaly, že kdysi patřily k mnohem honosnějšímu a mnohem staršímu paláci. Bylo to tu jako v jednom z Tabbyiných nekonečných lidových příběhů o mýtech a starověkých způsobech – příběhů, jimž Emily naslouchala celý svůj život.

Místo to bylo prodchnuté tisícem hlasů: slyšela, jak na ni šeptají. A čím byly blíž, tím víc se Emily vidinou dobrodružství usmívala.

„Přestaň se, prosím tě, usmívat jako blázen.“ Vyzvala ji Charlotte stroze a rukou v rukavičce ji zastavila. Charlottin výraz, orámovaný čepcem, se zdál tak škrobený, tak vážný, že si Emily nemohla pomoci a zkrátka se musela usmívat o to víc. „Emily, mluvím vážně. Vyvádí mě to z míry a nejsem si jistá, zda to, jak jsi tady z toho všeho očividně nadšená, bude Mattie nějak k užitku. Nezapomínej, Emily, že jsme vážené dcery pastorovy. Snaž se podle toho chovat.“

Emily pokrčila rameny a odskotačila za svou sestrou s nadšením o něco větším, než by se slušelo.

Zadní část domu nebyla o nic méně zchátralejší než ta přední, a jak se dalo čekat, Mattie seděla na lavičce před kuchyní, hlavu skloněnou, prsty propletené. Zdálo se, že se buď vroucně modlí, nebo zarytě přemýšlí, i když Emily nedokázala říct, co z toho byla pravda.

„Mattie!“ zakřičela Emily a sledovala, jak se Charlottiny tváře zalily barvou.

Její pohledná hlava se brysčně zvedla, načež Mattie hbitě vyskočila ze židle a spěchala svým přítelkyním vstříc.

„Drahá Charlotte,“ vyjekla Matilda Frenchová – ztěžka dýchala – a vzala svou přítelkyni za ruku. „Jaká to radost! Drahá Emily a Anne, nevím, co si v tak strašných časech počít, ale vidět vás je pro mě obrovská úleva!“

„Doslechli jsme se to u nás v Haworthu včera večer,“ informovala ji Charlotte. „Rozhodly jsme se, že se za tebou okamžitě vypravíme.“

Emily strpěla objetí a všimla si, že Mattiiny světle zlaté prstýnky vlasů byly trochu rozcuchané a že se jí pod modrýma očima rozlévaly fialové stíny.

Ukázalo se, že Charlotte měla pravdu, když tvrdila, že celá ta situace na Chesterově usedlosti bude neúnosná. Při dnešní ranní cestě sem Charlotte znovu přemítala o příběhu té chuděry.

Mattie strávila první část svého života jako milovaný jedináček, ale poté, co jí matka zemřela při porodu a jejího otce vzala cholera, vynaložil její strýc veškerou snahu k tomu, aby se svého břemena jednou provždy zbavil. Poslal ji do školy, kde se měla vyučit guvernankou – byl to život, jež nikdy nečekala ani po něm nijak netoužila. A nyní, pod střechou, kde našla útočiště, došlo k takové hrůze! Mattie prošla mnohým utrpením, Charlotte si o ni při chůzi bahnem a vřesy i přesto dělala starosti – Matilda nebyla na tragédii stavěna.

Děti Brontěovy většinu svého života prožily bez matky, s vědomím, že pokud zemře i otec, jejich domov i finance odejdou s ním. Otec je učil nezávislému žití snad již od prvních krůčků – a vskutku všechny jeho děti pracovaly na různých pozicích jako učitelé a guvernanky, dokud nezasáhl osud a nepřivedl je letos v létě všechny zpátky domů. Emily svého otce za onu prozíravost milovala celým svým srdcem, ačkoliv nerada myslela na den, kdy bude muset svůj milovaný domov opustit, a tiše doufala, že k tomu nikdy nedojde.

„Pojďte do kuchyně,“ vyzvala je Mattie a vedla Charlotte za ruku. „Tak ráda vás vidím, i když za tak strašlivých okolností. Jste tu moje první návštěva, a nebýt té hrůzy, moc ráda bych vás vzala na prohlídku celého domu, ale to samozřejmě nesmíme. Jistě chápete, proč...“

„Proč?“ zeptala se Emily a předstírala, že ji Charlotte nepropichuje pohledem.

„Pan Chester je zmizením své ženy velmi rozrušený a dosud netuší, co se s ní vlastně stalo. Říkáte, že k vám ta novina přišla včera večer? Co se vám doneslo? Milostpána ty všemožné povídačky trápí, celá věc se jimi totiž překroutí, a zkomplikuje se tak vyšetřování.“

Když je zavedla do venkovské kuchyně, jež byla na tak velký dům překvapivě prázdná, Mattie zněla trochu napjatě, ale zároveň se vyjadřovala jasně a srozumitelně. Možná že všechno služebnictvo poslali během probíhajícího vyšetřování domů, říkala

si Emily a přemýšlela, co se asi skrývá za těmi dveřmi vedoucími do obytné části domu.

„Doneslo se nám, že se paní Chesterová nikde nenašla,“ odpověděla jí Charlotte a pak citlivě dodala: „a místo ní jen obrovská kopa krve.“

„To je... pravda.“ Mattie se třásl hlas, ale pak se narovnala a oznámila: „Udělám vám čaj. Je moc milé, že jste se za mnou zastavily – ani nevíte, jak ráda vás vidím. Nemám si s kým povídat, víte, nemám, na koho se obrátit. Jedinou přítelkyní mi tu byla... inu, byla to paní Chesterová a já si nemyslím, že by člověk mohl přijít o takovou spoustu krve a přežít to.“

„Vy přece nejste sama, slečno Frenchová.“ Ozvalo se hluboké zachroptění, jež je všechny vylekalo. Emily se obrátila vstříc stínům, kde matně viděla, jak se v přítmí rozprostírá masa temnoty. Po-starší žena, zhruba padesáti- až šedesátiletá, se vpotácela do světla a její malé, hluboké oči jako korálky se zaměřily na skupinku žen jako oči dravce. „Já jsem vždycky nablízku, na to nezapomínejte.“

„Samozřejmě, paní Crawleyová,“ přitakala jí Mattie roztřeseně. Pak postarší dámě pokynula hlavou, ta se usadila k nezapálenému krbu, aby si je všechny mohla lépe prohlédnout. „Ach, kde jsou moje způsoby! Dovolte mi vám představit Charlotte, Emily a Anne Brontëovy z haworthské fary, jež mě poté, co se jim donesly ty strašné zprávy, přišly v těchto příšerných časech navštívit a nabídnout mi útěchu.“

„Takže drbny.“ Paní Crawleyová se zavrtala hlouběji do křesla. Jako ropucha na kameni. Byla oděna ve smutečním, s vdovským závojem připnutým do vlasů šedivých, jako by byly ze železa, na ruku měla bílé bavlněné rukavičky. Na její pravé rozbředlé tváři vystupovala stará, škaredá jizva. Sestry se jí poklonily a ta nešťastně vzhlížející bytost na ně zírala se sotva skrývaným opovržením. Chvilí nad nimi přemýšlela, ale pak je, dle Emilyina mínění, záhy odvrhla jako bytosti chabého významu. Ačkoliv to možná byla pravda, nijak to nepotěšilo.

„Buďte klidná, paní Crawleyová,“ řekla jí Charlotte s tvářemi zalitými červení, „já ani moje sestry nemáme sebemenší zájem o jakékoliv spekulace, chceme jediné – utěšit naši rozrušenou přítelkyni.“

„Jinam než do kuchyně nebo do zahrady nesmíte,“ řekla paní Crawleyová Mattie. Sotva se v židli uvelebila, už z ní své korpušentní tělo zase zvedala, zatímco její škrobené šaty šustily jako koruny stromů ve větru. Emily zarazilo, že paní Crawleyová nosila rukavice i uvnitř – bylo to přinejmenším zvláštní. „A použijte jen porcelán pro služebnictvo, holka! Do čtyř ať jste dětem k dispozici. Své povinnosti musíte plnit i dál.“

Paní Crawleyová se belhala směrem k menšímu pokoji a Emily skrze jeho otevřené dveře viděla, že mu stěny lemuují knihovny, na nichž však nestály knihy, nýbrž různé ornamenty a předměty, jež se zdály být majetkem ženy ze své podstaty rozrušené: porcelánová pastýřka se svým stádem, naleštěné stříbrné náprstky a kytice lučních květů v broušené kulaté váze. Ale nejzvláštnější z toho všeho byla fotografie (zvláštní kouzelný předmět, jež Emily poprvé spatřila teprve nedávno) spícího, možná i mrtvého, miminka. Zoufale toužila zjistit, jak se to vlastně mělo, ale to by se musela s tou starou ropuchou pustit do řeči, a zas tak zoufale to vědět nepotřebovala.

„Budu ve svém pokoji, kdybyste mě potřebovaly,“ řekla paní Crawleyová a znělo to spíše jako hrozba než jako ujištění. Emily jí vysekla již druhou poklonu, a jen ona věděla, že ji mínila spíše jako výsměch.

„To je tak milá dáma,“ procedila Emily mezi zuby, posadila se, chopila se krajíce chleba s máslem, jež pro ně Mattie naservírovala na prostý, bílý talíř skoro až omluvně.

„Tak povídej,“ vybídla ji Charlotte, a když se usazovala za stolem, hodila pohledem po nafouklých tvářích Emily. „Jak se ti daří, drahoušku?“

Mattie se podívala směrem k pokoji paní Crawleyové a usmála se. „Pro pana Chestera a jeho drahé děti je to vskutku velmi těžké a náročné.“

Když jim ale nalévala čerstvě vylouhovaný čaj, ruce se jí třásly, na hřbetu ruky jí ulpěla jantarová kapička.

„Charlotte, vzpomínáš na školu v Cowan Bridge?“

„Jistě,“ odpověděla Charlotte velmi smutným hlasem. Emily bylo jasné, že si sestra na Cowan Bridge pamatovala zrovna tak jasné jako ona. Škola, do níž všechny tři sestry poslal papá krátce po matčině smrti, jim všem byla nesmazatelně vryta do paměti.

Charlotte se natáhla a chytila Emily za ruku. „Cowan Bridge bylo bídné místo, temné a kruté, kde člověka nechtěli nechat přemýšlet a každíčká jiskřička radosti byla vždy zhasnuta jako plápolající svíčka. Právě tam jsme tě, Mattie, s Emily poprvé potkaly a bylo to tam, na tom ukrutném místě, kde naše drahé starší sestřičky, Elizabeth a Marii, dohnali až na pokraj smrti, jen aby je nakonec hodili na povoz a odvezli zpátky domů, kde náš svět nakonec opustily nadobro.“

Charlotte již nemusela pokračovat, neboť všechny tři v tichosti vzpomínaly na ta muka, jež tam spatřily, na tom místě, které lživě předstíralo, že je místem božím. Tam, kde nevinné vězně nechávali pravidelně hladovět, bít i trestat. Ještě nyní se Charlotte občas zničehonic probudila a uplakaně volala na Emily při vzpomínce na pocit, kdy vedle sebe v posteli cítila ledové tělo své umírající sestry.

Na školu v Cowan Bridge žádná z nich nikdy nezapomene. Emily došlo, že toto nebyla pouhá zdvořilostní konverzace. Mattie se jim tak snažila říct, jak moc se bála a jak moc byla prostoupěna zoufalstvím – zrovna jako v té ohavné škole. Emily se nikdy necítila tak zoufale ani tak osamocene jako v té temné, příšerné době, a jestli si tak Mattie připadala nyní, pak se musela skutečně neuvěřitelně bát.

„Jsme tu pro tebe, Mattie,“ konejšila ji Emily a přiložila jí ruku na rozřesené rameno. „Pomůžeme ti opět dojít pocitu bezpečí.“

Proč si to nepřiznat, říkala si Emily, dnešek začal jako dobrodružství – důvod se jen tak zbůhdarma potulovat. Ale nyní, když ji Mattie svírala v objetí, si Emily až příliš barvitě vybavila, jak

pramálo se ženy jako ony mohly bránit ukrutnosti tohoto světa. Stejnou myšlenku zřela i v tiché odhodlanosti výrazů svých sester. Války v Gondalu budou muset na chvíli vyhlásit klid zbraní, aspoň dokud bude Mattie potřebovat jejich pomoc. Dokud Matilda opět nedojde pocitu bezpečí a ochrany, budou jí po boku stát sestry Brontěovy.

A běda každému, jenž se jim postaví do cesty.